

NEWSLETTER

FINLAND 05/2008

Talviunien jälkeen...

Ruudullasi on vuoden toinen Globe-Newsletter. Tässä lehdessä on mm. Jarin ja Glennin terveiset, tietoa ENO-verkkokoulun puunistutustalkoista sekä Jukan tuliaiset viime syksyn Kroatian konferenssista. Lehdestä löytyy myös Marjaanan ja Timon kutsu Utajärvelle, Suomen ensimmäisiin Globe-kilpailuihin! Olisi toivottavaa, että mahdollisimman moni Suomen Globe-koulu osallistuisi tuohon tärkeään tapahtumaan. Työryhmän toive on, että tapahtumaan osallistuisi myös muitakin kuin globekouluja, sillä maastotyöt ovat paljon muuta kuin Globe-protokollan mukaisia töitä. Tämän vuoksi kutsua levitetään myös biologia-maantieteen opettajien järjestön kautta.

Kulunut lukuvuosi on ollut merkittävä Suomen Globe-toiminnalle. Viime syyskuun tapaaminen Helsingissä, Jukan osallistuminen Kroatian konferenssiin, työryhmän työskentelyn aloittaminen toiminnan aktivoimiseksi, Etelä-Afrikan GLE-tapahtumaan osallistuminen kesäkuussa ja Globe-gamesien järjestäminen ensi elokuussa Utajärvellä ovat olleet pieniä, mutta tärkeitä virstanpylväitä Suomen Globen henkiinherättämisen kannalta. Hienoa kansainvälistä toimintaa edustaa myös omaa luokkaansa oleva Mika Vanhasen koordinoima ENOn Sci-Fest-tapahtuma.

On tärkeää päästä tapaamaan kollegoja, tärkeää on myös koulutus ja tapahtumien resurssointi. Tällä hetkellä kukin koulu toimii omien resurssiensa puitteissa, ja toiminnan olemassaolo on paljolti kiinni opettajien omasta aktiivisuudesta. Tavoitteena on, että toimintaa resursoitaisiin Opetushallituksen taholta, sillä Globe on yksi pitkäaikaisimmista koulujen projekteista Suomessa.

Tässä yhteydessä haluan lausua suuret kiitokset USAn Suurlähetystön lähetystöneuvos Glenn Lewisille kaikkien Suomen Globe-koulujen puolesta. Hänen merkityksensä Globen "talviunilta" herättämisessä on ollut erittäin suuri. Glenn on kiertänyt kouluilla tutustuen niiden toimintaan, pitäen oppilaille ilmastomuutokseen liittyviä estelmiä, edesauttanut projektia taloudellisesti ja kannustanut omalla valloittavan lämpimällä tyylillään opettajia jatkamaan työtään Globen ja maapallomme paremman tulevaisuuden puolesta! Glenn jatkaa työtään Israelin suurlähetystössä, mutta hän jää kaipaamaan omien sanojensa mukaan Suomea, suomalaisia ja kaunista luontoamme!

Thank You Glenn, and Everything Good to You and Your Work in Israel!

Markku Tossavainen Palokan koulu

Glenn Palokan koululla maaliskuussa 2008

Globe-koordinaattorien kokous Varsovassa 17.-20.4.2008

Euroopan Globe-hankkeen kansalliset koordinaattorit kokoontuivat Varsovassa vuosittaiseen tapaamiseensa. Läsä olivat seuraavien maiden edustajat: Kroatia, Tsekin tasavalta, Tanska, Viro, Suomi, Ranska, Saksa, Unkari, Islanti, Israel, Latvia, Liettua, Moldova, Norja, Puola, Sveitsi, UK ja USA.

Kokouksessa käsiteltiin Globe-toimintaa kyseisissä Euroopan maissa sekä koko hankkeen taloutta ja henkilöstöasioita. Hankkeen talous on niukka, mutta vakaalla pohjalla. Mitään osallistujamaiden kustannuksia ei voi eurooppalaisesta hankkeesta maksaa, mutta joitakin toimintaan liittyviä kustannuksia voidaan. Pääasiassa eri tapahtumiin ja toimintoihin liittyvät kustannukset on osallistujien maksettava itse. NASA ja paikalliset USA:n suurlähetystöt ovat olleet hyvin avuliaita ja tukeneet toimintaa monin tavoin joskus hiukan myös rahallisesti. Muistissa on aivan ratkaiseva USA:n Helsingin suurlähetystön apu kansallisen Globe-konferenssin järjestämisessä Helsingissä viime vuonna. Siitä kokouksesta lähti liikkeelle Globe-toiminnan uusi tuleminen Suomessa.

Eurooppalainen Globe-hanke tulee jatkumaan siten, että siinä ei ole mitään erillistä toimistoa, vaan hanke elää aktiivisten toimijoiden varassa. Hankkeella on eurooppalainen johtoryhmä ja hanke saa apua tarvittaessa USA:sta, jossa Globen toimisto toimii Boulderissa, Coloradossa. Teresa Kennedy Deputy Director ja Noah Newman, International Program Specialist ovat lähinnä ne henkilöt, joihin voi ottaa yhteyttä Globe-asioissa.

Ansioituneiden Globe-toimijoiden toivotaan kouluttautuvan Master Trainereiksi. Suomessa tarvittaisiin myös tällaisia henkilöitä, jotka voisivat tehokkaasti välittää Globe-tietoutta kaikkiin kouluihin. Näitä koulutuksia järjestetään säännöllisesti vuosittain eri puolilla Eurooppaa.

Eurooppalaiselle Globelle valittiin uusi johtoryhmä (Board of GLOBE Europe 2008-2009), johon kuuluvat:

Andy Tasker (UK), puheenjohtaja

Dana Votapkova (Tsekin tasavalta), varapuheenjohtaja

Magdalena Machinko-Nagrabecka (Puola)

Jimmy Mangelsen (Tanska)

Danielle de Starke (Ranska)

Birgit Radermeche (Saksa)

Globe-hankkeen www-sivut olisi hyvä kääntää suomeksi, mutta siihen tarvittaisiin vapaaehtoinen. Halukas henkilö ilmoittautunee Markku Tossavaiselle tai sitten suoraan Andy Taskerille sähköpostiosoitteeseen andy@globe.org.uk.

Globen www-sivulla www.globe.gov on taas paljon uutta materiaalia kouluille käytettäväksi ja koulun omien tutkimusten avuksi. Globe suosittelee myös tutustumista NASA:n julkaisemaan WorldWind -karttasovellukseen, jossa on paljon sekä koulun että yksityiseen käyttöön sopivaa karttamateriaalia (<http://worldwind.arc.nasa.gov/>).

Globe toimii taas Suomessa aktiivisesti, mutta uusia jäseniä ja toimijoita tarvitaan koko ajan. Jokainen olkoon asiassa omalta osaltaan aktiivinen.

Jari Koivisto Opetusneuvos Opetushallitus

Glenn ja Jari

Dear GLOBE Teachers

As we all know, climate change is a serious challenge that needs to be confronted by taking tangible measures to reduce greenhouse gas emissions. In many ways, these actions can be summed up by the old adage of “use it up, wear it out, make it do, or do without.” There is no question that increased attention on energy efficiency and energy savings can have a drastic impact on reducing overall greenhouse gas emissions. This was made very apparent to me a few months ago when my 9 year-old son turned off the light while I was still reading. He then told me to sit closer to the window because we had to save power. Unfortunately, it was dark outside already. Simply put and no matter your age, we all have a role to play in addressing climate change.

Understanding that students, like my son, can have a huge impact on tackling climate change, the U.S. Embassy translated into Finnish an exciting set of materials that provide students with practical exercises covering sustainable development and climate change in a non-political science-based way. The five sustainable development areas the materials cover are energy, waste, transportation, biodiversity, and water. Originally developed by GLOBE UK, we are pleased to provide these materials free of charge for download from our website at:

<http://finland.usembassy.gov/earthcare.html>

I encourage you to look for ways to incorporate these materials into your climate change curriculum. Also, please feel free to distribute these materials to other teachers. We would love to hear of any feedback or experiences you have using these materials in the future; you can contact us at: arc@usembassy.fi

I will soon be departing Finland, on my way to Jerusalem, Israel following Hebrew language training. It has been a pleasure to work with so many of you and to see the GLOBE Program revitalized in this beautiful country that is so close to my heart.

Best wishes,

Glenn Lewis

Economic Officer

Embassy of the United States of America

levisgk@state.gov

GLOBE Train-the-Trainer Workshop

2.-7.11.2007 Dubrovnik Kroatia

Marraskuun alussa järjestettiin Dubrovnikissa Kroatiassa työpajakoulutus, jonka tarkoitus oli kouluttaa ohjaajia, jotka pystyvät omissa maissaan kouluttamaan uusia Globe-opettajia. Vastaavia koulutuksia järjestetään lähes vuosittain jossain päin Eurooppaa. Tällä kertaa Globe-projekti maksoi yhden osanottajan osallistumisen ja matkat jokaisesta osallistujamaasta. Näillä rahoilla minäkin olin liikkeellä.

Osallistujia koulutuksessa oli kaikkiaan 42, 17 eri Euroopan maasta. Kaukaisimmat osanottajat olivat Grönlannista, Islannista ja Israelista. Kouluttajia oli lisäksi 12, 8 eri maasta. Allekirjoittanut oli ainoa osanottaja Suomesta. Osanottajat olivat Globe-tietämykseltään hyvin eritasoisia. Osa oli vuosia toiminnassa mukana olleita maakoordinaattoreita ja osa allekirjoittaneen lailla täysiä aloittelijoita. Työpäivät olivat pitkiä, aamuyhdeksästä iltaseitsemään. Onneksi niin kouluttajat kuin kurssilaisetkin olivat hyvin leppoisaa porukkaa, joten pitkätkin päivät kuuluivat mukavasti. Kurssilla käytiin läpi kaikki Globen protokollien mukaiset tutkimukset. Asiaa oli aloittelijalle välillä liikaakin. Täytyy myöntää, että ennen kuin itse on valmis muita kouluttamaan, on muutamia asioita ensin itsekseen kerrattava.

Virallisen ohjelman ohella yhtä tärkeää oli tavata eri maiden edustajia ja vaihtaa kokemuksia ja mielipiteitä heidän kanssaan. Globe toimii hyvin eri tavalla eri Euroopan maissa. Joissakin maissa tutkimuksia tehdään hyvin tarkasti ohjeiden mukaan, esim. Kroatiassa ja Tšekissä. Toisissa maissa, kuten Tanskassa, taas Globesta saatavaa vertailuaineistoa käytetään hyväksi omissa töissä ja varsinaisia tarkkojen protokollien mukaisia tutkimuksia tehdään vähemmän. Rahoituskin on hyvin erilaista eri maissa. Toisilla mailla on vuotuinen ministeriöltä saatava oma määräraha, kun taas toisilla mailla rahoitusta on haettava erikseen kaikkiin tapahtumiin. Suomessakin Globe-projektin toiminta olisi varmasti paljon tehokkaampaa jos sillä olisi oma vuotuinen määräraha.

Koulutus tapahtui hotelli Argosissa, joka sijaitti muutaman kilometrin päässä Dubrovnikin keskustasta aivan Adrianmeren rannalla. Kenttätutkimukset teimme aivan hotellin välittömässä läheisyydessä. Aineiston syöttämistä Globe-tietokantaan kävimme harjoittelemassa lyhyen linja-automatkan päässä olevan yliopiston atk-luokassa.

Matkakohteena Dubrovnik on todella viehättävä paikka. Adrianmeren vesi on täällä tosi kirkasta ja alue onkin sukeltajien suosiossa. Vaikka ei ollut turistikausi, niin satamassa kävi useita suuria risteilyaluksia. Tunnetuin tutustumiskohde on muurien ympäröimä Dubrovnikin vanha kaupunki, jossa mekin vietimme paljon vapaa-aikaa. Sääkin suosi meitä osallistujia, sillä vaikka oli jo marraskuu niin lämpötila kohosi useanakin päivänä yli 20°C.

Seuraava Globe learning Expedition järjestetään 22.-27.6.2008 Etelä-Afrikassa. Suomea siellä edustaa Juhani Ahon koulun oppilaat Jukka Väreen johdolla. Onnea matkaan Jukka!

Tervetuloa!

kansainväliseen Globe-kisaan "Rokua Meeting II":een

Aika: 27.-29.8.2008

Paikka: Utajärvi, Rokua, Oulun ev.lut. leirikeskus

Toiminta: Kisassa käydään rasteilla läpi Globeen tai ympäristöön liittyviä pikkutehtäviä. Rastit sijaitsevat hajallaan Rokuan maastossa. Rasteille kuljetaan merkittyjä polkuja pitkin.

Varusteet: Makuupussi, makuualusta, säänmukaiset ulkoiluvaatteet, lenkki-/vaelluskengät

Majoitus: seurakunnan puolijoukkueteltoissa (laverit)

Osallistujat: mukaan mahtuu n. 5 oppilasta + opettaja/ koulu

Hinta: n.50€/hlö (hintaan saattaa tulla vielä hieman muutoksia)

*hintaan sisältyy majoitus teltoissa ja ruokailut

*hintaa riippuu osallistujamäärästä

Ilmoittautumiset 15.6.2008 mennessä: marjaana@utajarvi.fi tai timop@utaj.fi

Osallistumismaksu elokuun 20. päivään mennessä tilille: Talvikki-kerho 549007-574508

Timo, Marjaana ja Jukka

Rokualla 16.5.2008 suunnittelemassa Globe-tapahtuman tehtävärasteja.

100 miljardia puuta satavuotisen Suomen kunniaksi 2017

Kestävän kehityksen ENO-verkkokoulussa on istutettu puuta vuodesta 2004 lähtien. Viime vuonna ENO oli osana YK:n miljardin puun kampanjaa ja istutti yli 100 000 puuta. Tämän vuoden tavoitteena on istuttaa miljoona puuta. Istutetut puut löytyvät ENO-verkkokoulun tietokannasta verkossa.

ENO-verkkokouluun osallistuu satoja kouluja 104 maasta. Verkkokoulu on ottanut haastavan tavoitteen istuttaa sata miljoonaa puuta v. 2017 loppuun mennessä, jolloin Suomi täyttää sata vuotta. Samalla ENO-verkkokoulu haastaa kaikki organisaatiot, järjestöt ja yhdistykset kampanjaan ja istuttamaan 100 miljardia puuta vuoden 2017 loppuun mennessä. Kampanja julkaistaan Maailman ympäristöpäivänä, jolloin sitä varten avataan verkkosivusto.

GLOBE-koulut ovat tervetulleita kampanjaan, aluksi alleirjoittamaan vetoomuksemme kampanjasta. Se löytyy osoitteesta: <http://www.ipetitions.com/petition/100billion/>

Mika Vanhanen

koordinaatori ENO-verkkokoulu

Tervetuloa mukaan Globe-talkoisiin!

Jukka Vare *Iisalmi*

Globe-toimintaa Suomessa ollaan uudelleen herättelemässä henkiin. Osa kouluistahan on koko ajan ollut projektissa mukana, mutta osa taas jäänyt vuosien saatossa pois aktiivisesta toiminnasta. Nyt kaipaisimme hyviä toiminta- ja opetusvinkkejä uusille ja vanhoille Globe-kouluille. Voitte lähettää kaikenlaisia ympäristötutkimukseen liittyviä tutkimus- ja opetusvinkkejä. Vinkit julkaistaan Suomen Globe-sivustolla. Sivustoa ollaan uusimassa ja päivittämässä. Lähettäkää rohkeasti pieniäkin juttuja, jotta saisimme runsaasti hyvää materiaalia Globe-koulujen käyttöön.

Nyt voitte liittyä myös Globe-sähköposti/keskustelupalstalle. Liittyminen tapahtuu lähettämällä sähköposti osoitteeseen: lists@globe.gov. Sähköpostiin liitetään teksti: "subscribe schools-finland". sitten saat varmennusviestin ja seuraat ohjeita.

Tutkimus- ja opetusvinkit voitte lähettää osoitteeseen: jukkavare@gmail.com tai jukka.vare@iisalmi.fi